

СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

*Ярмоліна Г.Ю., здобувач вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня*,
Національний університет водного господарства та
природокористування, м. Рівне*

Електронні гроші відіграють важливу роль у розвитку інтернет-торгівлі. Багато в чому розрахунок електронними грошима зручніший для покупця, тому прийняття їх в оплату може збільшити кількість продажів інтернет-магазину. Підприємців завжди цікавлять методи, що збільшують продажі, тобто приносять прибуток. Тому обрана тема є актуальною. Тему електронних грошей досліджують такі відомі науковці і сучасники, як І. Верес, Р. В. Ліпський, Т. В. Мокієнко, Т. Б. Прийдак, Ю. А. Романовська, В. І. Ярош.

Статтю 15 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» визначено поняття «електронні гроші» – одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі [1]. Сутність електронних грошей полягає в зберіганні грошової вартості на електронних носіях – смарт-картках або жорсткому диску комп'ютера. Їх обіг відбувається за допомогою комп'ютерних мереж, інтернету, платіжних карт, електронних гаманців, пристроїв, що працюють з платіжними картками (банкоматом, POS-терміналом).

Також, законом визначено що: випуск електронних грошей може здійснювати виключно банк; випуск електронних грошей здійснюється шляхом їх надання користувачам або комерційним агентам в обмін на готівкові або безготівкові кошти; банк має право випускати електронні гроші на суму, яка не перевищує суму отриманих ним грошових коштів; банк, що здійснює випуск електронних грошей, зобов'язаний погашати випущені ним електронні гроші на вимогу користувача; порядок здійснення операцій з електронними грошима та максимальна сума електронних грошей на електронному пристрої, що перебуває в

---

* Науковий керівник – Зінкевич О.В., к.е.н., доцент

розпорядженні користувача, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України [1].

Виокремлюють два види електронних грошей – державні та приватні. Державні виражені в національній валюті і є складовою державної платіжної системи, а приватні – це електронні одиниці недержавних платіжних систем, які своїми правилами регламентують їх емісію та обіг. Держава ніяк не забезпечує надійність або ліквідність приватних грошей.

За офіційними даними НБУ, електронні гроші в Україні пропонують кілька систем, наприклад, Forpost, Alfa-Money, Електрум, ГлобалМані і ХРАУ. У таблиці 1 наведена детальніша характеристика таких грошей і гаманців.

Таблиця 1

Електронні гроші і гаманці, що дозволені в Україні [3]

Найменування	Характеристика
Forpost	Послуга доступна для клієнтів поштового оператора Нова Пошта. Емітентом грошей для платіжної системи Forpost став Альфа-Банк
Alfa-Money	Доступний для клієнтів фінансової установи через мобільний додаток і інтернет-банкінг на сайті Альфа-Банк
ГлобалМані	Можна поповнити в будь-якому українському банку, а за допомогою електронних грошей можна: поповнювати мобільний і електронний гаманець, переводити гроші з карти на карту, оплачувати інтернет, телебачення, поповнювати банківські картки та ігри
Електрум	Емітентом даних грошей є Укргазбанк. Доступні наступні види операцій: поповнення електронного гаманця готівкою або з використанням платіжної картки, оплата товарів і послуг, благодійність, банківські послуги, ігри, соціальні мережі, таксі в режимі он-лайн, переклад електронних грошей між гаманцями користувачів, обмін електронних грошей на готівкові або безготівкові кошти
ХРАУ	Система електронних грошей з доступом до електронного гаманцю, в якій можна додати гроші, документи, кредитні, бонусні та дисконтні картки

Розрахунок електронними коштами має більш складнішу схему, ніж розрахунок готівкою. Тонкощі і деталі розрахунків з використанням електронних грошей зображено на рисунку 1.

Рис. 1. Схема розрахунків з використання електронних грошей [2]

Отже, електронні гроші набирають все більшої популярності як у світі, так і в Україні. Необхідно використовувати такі форми розрахунків, щоб рухатися в ногу з часом, не відставати від попиту на ринку та відповідати світовим вимогам.

Література.

1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2002 № 2346-III. Дата оновлення: 14.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.

2. Липський Р. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б. Електронні гроші: сутність, класифікація та облікове поводження. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/37.pdf.

3. Електронні гроші. Правекс банк. URL: https://bankchart.com.ua/e_banking/statti/elektronni_groshi.